

Barlangábrázolások

Izsófalva (ÉM) – Történelmi barlangábrázolások címmel nyílik kiállítás január 7-én, szerdán délután 4 órakor az izsófalvai Izsó Miklós Művelődési Ház kiállítótermében. A budapesti Székely Kinga magángyűjteményéből válogatott 18-19. századi rajzokból és metszetekből összeállított tárlatot Hadobás Sándor, a művelődési ház igazgatója mutatja be az érdeklődőknek.

„A föld alatti barlangok mindenkor nevezetes tárgyai voltak az emberek figyelmének, s a képzelődés azokkal rendszerint valami nagyot, rendkívül valót szokott összevetni. Önkéntelen borzadás futja végig az elszáradt vándort, midőn a megnyílt mélységeket látja setéséggel telve, melyeket félelmes tárgyakkal rakva képzel magának.” – ajánlják a szervezők a meghívón a január 21-ig látogatható tárlatot Almási Balogh Pál 1820-ban írt gondolataival.

Millenniumi dalművek

Budapest (MTI) – Egy egyfelvonásos és egy egész estét betöltő új magyar operával köszönti a dalszínház 2000. évet. Magyarország számára kettős ünnep lesz az évforduló, hiszen a világ a kereszténység 2000. évét köszönti, a magyar állam pedig ekkor lesz ezereztendő. A történelmi évforduló méltó megünneplésére, nemzeti kultúránk ápolása és új értékkel gyarapítása céljából az Operaház, a Közkutatási Minisztérium és a Magyar Millennium Emlékbizottság millenniumi operapályázatot hirdet. A megmérettetésen bárki részt vehet, aki magyar nyelven, eddig semmilyen formában nyilvánosságra nem került pályamunkát ad be. Emellett a pályázatnak lesznek meghívott szerzői is, akiknek személyéről héttagú zsűri dönt. A győztes egyfelvonásos darab másfél millió forintot díjat kap, az egész estés operák kategóriájában pedig kétféle díjat az első helyezett jutalma. A pályázati határidő a rövidebb operáknál 1999. január 15., a hosszabbaknál pedig 1999. március 1. Még nem hozták nyilvánosságra a bírálatbizottság összetételét, az azonban biztos, hogy a hazai és nemzetközi zenei, színházi élet, valamint a média jeles szakemberei döntenek a zenedramák sorrendjéről. A győztes darabokat 2000-ben az Ybl-palotában is bemutatják, közvetíti őket a rádió és a televízió, sőt az is valószínű, hogy az MTV operafilmet készít az általa legjobbnak ítélt műből.

Tehetségek tévéfilmen

Nyíregyháza, Miskolc (KM) – A Magyar Televízió által megrendezett X. jubileumi Ki mit tud? már régen véget ért. Azóta lassan már el is felednénk az egészet. Most azonban, az országban egyedülálló módon, elkészült egy hetvenperces dokumentumfilm, amely felidézi a vetélkedő eseményeit, egy műsorban mutatja be a tv-ben szereplő, és oda valami miatt nem került tehetséges szabolcsi fiatalokat. A film rendezője a nyíregyházi Lutter Imre, aki jelenleg a Miskolci Egyetem hallgatója.

Az ötlet néhány héttel a verseny befejeződése után merült fel – mesélte a fiatalember. Köztudott, hogy az ország keleti része minden egyes alkalommal kiemelkedő helyezést ért el a Ki mit tud?-okon. Sajnos, erre a megállapításra a jubileumi adássorozat némileg rácafozott. Ekkor kerestem fel a Nyíregyházi Városi Televíziót azzal a szándékkal, készítsünk egy olyan filmet, amely alkalmat ad az itteni szereplők véleményeinek, újabb produkcióinak megismerésére, a bizonyításra. A televízióval közösen megkerestük a Ki mit tud? jó néhány szereplőjét, sők mind szívesen vállalták a közreműködést. Arra törekedtünk, hogy egyenlő számban kapjanak helyet azok, akiket láthattunk a képernyőn, illetve, akik „csak” az országos selejtezőn képviselhették régióikat. Így került a műsorba a ZIG Singers kórus, a Knock Out Dance Factory (K. O.), Horváth Kálmán, Tarczy Gyula, Rubi Réka és partnere, Járó Zsuzsa, Gyarmati Attila és Tóvári Zsófia, és megszólal Csabai Lászlóné, Nyíregyháza polgármestere is. A felsorolt szereplők nem az akkor látott műsorszámukat adják elő, hanem külön ennek a filmnek a részére készült produkciókat láthatunk tőlük. Ami még érdekes, hogy véleményeiket a Ki mit tud?-ról – pozitívat és negatívat egyaránt – teljesen nyíltan, közvetlenül mondják el.

A forgatás több hónapot vett igénybe, hiszen a szereplőkkel állandóan egyeztetni kellett az időpontokat. Ennek ellenére, úgy néz ki, a rengeteg fáradozás meghozza gyümölcsét. A táncos, zenés, irodalmi műsor sugárzását a Nyíregyházi Városi Televízió már befejezte. A film története ezzel azonban nem ér véget: hiszen a Zemplén TV-ben, a Debreceni Városi Televízióban is bemutatják, illetve bemutatják, a Szív TV pedig hasonló etűdsorozatot adja majd le, mint az MTV a Magyarok csekedeteit. Igazi értékét a műsor persze a következő Ki mit tud? előtt nyeri majd el, amikor az ország közösen emlékezhethet vissza egykori népszerű fellépőire.

Dráma – slágerközhelyekből, duplacsavarral

Müller Péter Szomorú vasárnap című zenés játéka az Amfiteát-Roomban

FILIP GABRIELLA

Miskolc (ÉM) – Egyetlen ambíció hajtott, hogy minél jelentéktelenebb legyél! – vágja a halálba készülő férj fejéhez a feleség. Nincs ebben semmi meglepő, hiszen mindvégig erről szólt a történet: a kisemberről. Seress Rezsőről, aki „csak” élni akart, túlélni, üzemelni, ember lenni... Dehogyan vágyott ő arra, hogy tragikus hős legyen, csak tragikus hirtelenséggel elhunyt. Hogy mégis halhatatlan, ez egyrészt slágereinek köszönhető, másrészt Müller Péternek, aki színpadi játékokat írt az életből, valamint Müller Péter Sziáminak és a Miskolci Nemzeti Színház művészeinek, akik életre keltették a történetet.

A sok-sok nevetés és befelé nyelt könny után elintézhették azzal is a műfaji meghatározást, hogy a tragédia és a komédia egytől fakad. Ugyanolyan maszkon görbül sirásra és nevetésre a száj. De Müller Péter Seress Rezső életéről nem drámát írt, hanem epikus művet. Nem írhatott drámát, hiszen a téma, a megidézett személyiség nem engedte, hogy meghamisítsa a valóságot, tragikus hősé emelje azt, akinek éppen az volt a tragédiája, hogy hiányzott belőle minden különösebb ambíció. A feleség szerint csak annyit akart: minél jelentéktelenebb le-

gyen. Ehhez jött még célként Röck Hédi püderes segge – hogy a nevetés, az önirónia segítsen túlélni, elviselni azt a tragédiát, melyet a háborúk, a zsidóüldözések, aztán a „szocializmusra veszélyes dekadens eszméket hirdető burzsoá elemek” elleni küzdelmek éveiben oly sokan átéltek ebben az országban.

A szerző azt a trükköt találta ki, hogy visszahozza a halálból hősét, elmondhatja, újrarázhatja vele életét, de nem a halállal fejezi be az előadást. A tragédia után ismét csavarint egyet az időn, ismét visszahozza az életbe a főszereplőt, hogy fináléval fejezhessen be a történetet. Ha már valódi drámát nem írhatott a slágerszerző életéből, azt sem engedte meg, hogy holmi melodráma fakasszon könnyet a nézők szeméből. Rajta is, rajtunk is a humor, az önirónia segít.

Müller Péter Sziámi, az előadás rendezője „mindössze” annyit tett, hogy ebben a szobányi, Amfiteát-Roommá lett Játékszínben feltámasztotta abból a bizonyos papírsírból a történetet. A jelzészertű berendezés – a századelő hangulatának megfelelő díszleteket és a jelmezeket Végvári Zsófi tervezte – idézi az egykori Kispipát, a társbérleti lakást, de még a templom, a kultúrház, a felvonulási tér, a cirkuszi trambulin is befér ebbe a kis térbe. Itt egy lámpa különös fénye – mint az ólomüveg ablakon átsűrűdő napsugár – is elég ahhoz, hogy a templomban érezzük magunkat.

Seres Ildikó (Helénke) és Vida Péter (Seress Rezső)

A háttér, a környezet lehet elnagyolt, de a színészek nem elég eljátszania, élnie kell a szerepét. Ilyen közlő minden rezdülés pontosan érzékelhető, minden gesztusnak jelentése lehet. Ráadásul zenés darabról lévén szó, énekelnie, táncolnia is kell a színészeknek. Sőt, ha a Kispipa zongoristája a főszereplő, neki még zongoráznia is kellene, de ezt kegyes csalással, nagyon pontos belépésekkel Seress Rezső helyett elvégzi Regös Zsolt.

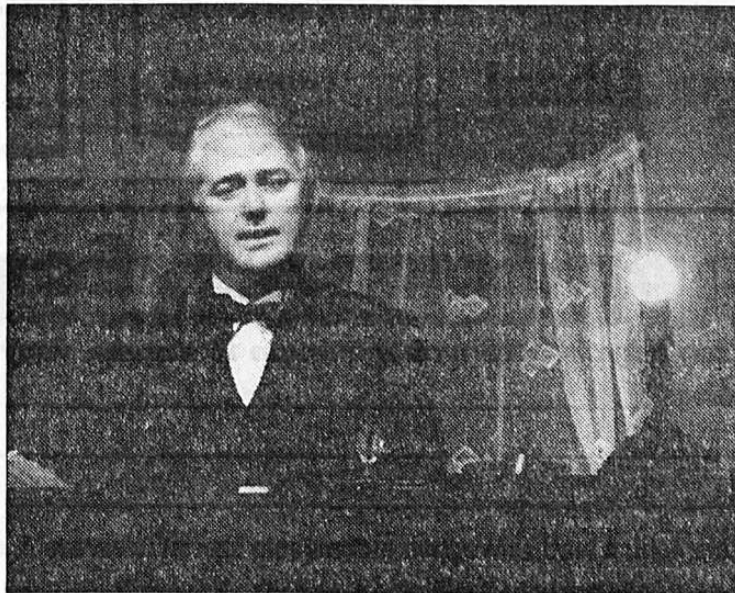
A mindössze háromszereplős darabot szokatlan kettős szereposztásban játsszák. Nem egyszerű kettőzésről van szó, hanem a személyiség, a művész és az ember; a megírt, megénekelte érzelmek és a megélt élet; a szerep és a valóság kettősségének hangsúlyozásáról.

Ha azt halljuk, népszerű dalok – Szeressük egymást, gyerekek..., Ki volt az az asszony..., Engem még nem szeretett senki..., Fizek, főúr... és hasonló slágerek – olyan színészre gondolunk, aki ismeri ezt a műfajt, aki éppen zenés darabokkal alapozta meg népszerűségét, akinek udvarlásától elolvadtak a primadonnák, akit elsősorban bonvivánként ismer a közönség. Ez pedig a miskolci színházban Ábrahám István. Viszont Seress Rezső a szövegkönyv szerint is „egy csúnya kis zsidó”. Ennek az elvárásnak pedig nem olyan könnyű megfelelnie annak, aki eddig a színpa-

don leggyakrabban a szépet, a hódítót, a fess férfit játszotta. Ábrahám István képes megszabadulni a bonvivánpozttól, esendő ember mesél az életéről, haláláról, de azért amikor énekelni kezd, csak előjönnek azok a régi szép szerepek.

Vida Péter alkatilag ugyancsak nem felel meg a csúnyaság elvárásának. Ráadásul legalább kétszer olyan idős embert kell eljátszania, mint amilyen ő maga a valóságban. Még csak az sem mondható el róla, hogy jelentős zenés sikerek után kapta meg ezt a lehetőséget. Az összes adottsága, amely mégis alkalmassá teszi erre a szerepre, hogy színész. Előadás közben egy pillanatra sem hagy kétséget afelől: akit látunk, az maga Seress Rezső, az a zenész, akiről Otto Klemperer annyit jegyzett be a Kispipa vendégkönyvébe: „Nem muzsikuss – csak zseni”.

A két férfi estéről estére szerepet cserél, hol Ábrahám István Seress Rezső és Vida Péter a pincér, hol fordítva. A feleséget, Helénkét mindkét szereposztásban Seres Ildikó játssza. Ő a barát, a szerető, a játszótárs, az anyáskodó feleség, ha kell a végzetaszszony, ha kell a titkárnő a jobb sorsra érdemes férj mellett. Megtestesíti mindazt, amit egy nőtől elvárhat a férfi, és mindehhez azt adja hozzá észrevétlenül, amit egy jó színésznőtől kaphat a közönség.

Ábrahám István Seress Rezső szerepében

Fotók: Dobos Klára

Gyerekesztivál a Zabhegyezőkkel

Budapest (ÉM) – A tavaszi szünetben a fővárosban rendezik meg azt a nagyszabású nemzetközi gyerekesztivált, melynek megszervezésére immáron hetedik alkalommal vállalkozik a Zabhegyező Gyerekanimátorok Egyesülete. Az érdeklődők még jelentkezhetnek a fesztiválra.

Az április 4. és 9. között rendezendő programokat a szervezők közösen alakítják ki a résztvevő gyerekesztiválal. Céljuk, hogy a külföldi, határon túli magyar és hazai gyerekek megismerhessék egymás kultúráját, szokásait és életét, barátságokat alakíthassanak ki egymás közt. Erre jó alkalmat kínálnak a programok, ahol mindenkinek lehetősége van a megmutatkozásra – legyen az színpadi produkció, kézműves foglalkozás, sportverseny, vetélkedő, tánc vagy éppen közös éneklés. A gyerekek egy városismereti játék keretében megismerhetik Budapest nevezetes pontjait, épületeit, a város történetét. A résztvevők között sokan vannak olyanok, akik nagyon ritkán juthatnak messze lakóhelyüktől, így különösen fontos, hogy a hatnapos rendezvény módot adjon új felfedezésekre. Ebben nagy segítséget ad a fakultatív nap, melyen idén több mint 15 helyszínen közel 25 féle programot kínálnak a Zabhegyezők.

A szervezés már tavaly szeptemberben elkezdődött a pályázatok megírásával. Mivel az egyesület – hasonlóan a többi társadalmi szervezethez – nagyobb programjait saját erőből nem ké-

pes megvalósítani, így szponzorok felkutatására is szükség van. A kezdeti lépéseknél a szerencse most jobban kedvezett, ennek eredményeképpen több pályázat sikeres elbírálásban részesült, és már néhány támogatóval is sikerült megállapodást kötni. A kedvező reményeket csak tovább erősíti, hogy a munkában már több mint 140 – zömeben középiskolás és főiskolás – rendező vesz részt, rengeteg szabadidőt és energiát befektetve.

A nagyszabású programsorozat előkészítése persze néha nehézségekbe is ütközik. Idén a legnagyobb feladat a szálláshelyek és a budapesti közlekedés megszervezése, mivel a rendszeresen központi helyszínről szolgáló Kontyfa utcai iskola már szűknek bizonyult. A részvételi díjak viszonylag alacsonyak (hazai csoportok számára 5490 Ft/fő), ez azonban nem jelent semmilyen nélkülözést a résztvevők számára, hiszen a gondos és tapasztalt tervezés mindenre talál megoldást.

Még január 10-ig lehet csoportosan vagy egyénileg csatlakozni a gyerekesztiválhoz, csak a 9-15 éves korhatárt kell betartani. Akiknek pedig nincs lehetőségük végig részt venni a programokon, azokat április 5-én az Almágy téren Kavalkád című nagyszabású nyitott napi műsorral várják. Bővebb felvilágosítás Nagy Esztertől kérhető a 06/20-665-870-es telefonszámon, vagy a www.c3.hu/zabhegy/gyf internetcímen, ahol folyamatosan friss információk is olvashatók a programokról.

HIRDETÉS

EZ AZ ÁBRA

Sajnos, ma még valahogy így nézünk ki. A nyugdíjasok anyagi gondjairól szóló fanyar viccek ma még nagyon időszerűek. Tegyen róla, hogy elavuljanak! Lépjen be még most, fiatalon a Pannónia Magánnyugdíjpénztárba és szerezzen magának jobb nyugdíjat – egy fillér többletjuttatás nélkül.

Ingyenes telefonszámunkon elérhet bennünket:
06 80 28 28 28

PANNÓNIA
NYUGDÍJPÉNZTÁR

Itt mi nyugdíjpénztárunk